

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Praesertim Augustini, Et Thomae Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Sacramentis In Genere Et Specie - Libros Octo Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput 18. Peccatori occulto, publicè petenti, Minister negare non debet
Sacramentum. Sed illud negare debet peccatori occulto, occultè petenti,
sicut & peccatori publico, sive occultè, sive publicè ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73212](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73212)

sciens & volens, absque necessitate non magis exponere se possit morali periculo Sacramenta indignè ministrandi, quam Eucharistiam indignè suscipiendi. Quod enim Tridentina Synodus ad evitandum morale indigni accessus periculum, confessionem ad sanctissimum Eucharistiae Sacramentum accedentibus necessariam censuerit, ipsamet Synodus aperte declaravit tam capite illo 7. (ubi, pro motivo suae quoad hoc definitionis, allegat illa plena formidinis verba apud Apostolum, qui manducat, & bibit indignè, &c.) quam can. 11. ubi expressè declarat, *ne tantum Sacramentum indignè, atque idè in mortem & condemnationem sumatur, statuit & declarat S. Synodus, illis quos conscientia peccati mortalis gravat, quantumcumque etiam se contritos existiment, habità copiâ Confessoris, necessariò præmittendam esse confessionem sacramentalem.* Nec poterat aptius declarare necessitatem confessionis, ad certitudinem recuperatæ post mortale peccatum satisfacti, ac per consequens neminem sine ea, præsumere posse de sufficientia suae contritionis, quantumcumque se contritum existimet. Quod idè Tridentinum censuit, quia, ut n. 176. dixi, contritio ad peccatoris justificationem nequit esse sufficiens, dum is quem conscientia peccati mortalis gravat, habens commoditatem confitendi, eam negligit: cum ad hoc ut sufficiat, includere debeat sinceram efficacque votum confitendi quamprimum, atque adè non negligendi confessionem, quamprimum se illius commoditas obtulerit, (ad quod significandum, Sacerdotem urgente necessitate absque pravâ confessione celebrantem declaravit debere quamprimum confiteri.) Perspicuum verò est non habere sincerum efficacque votum confitendi quamprimum, qui non confitetur quamprimum, dum commodè potest, sive qui negligit confessionem, cujus habet commoditatem.

178 Meritò proinde Catechismus Romanus p. 2. c. 5. q. 39. sic ait: *Si quid salutis nostrae ratio postulet consideremus, profecto quoties vel mortis periculum imminet, vel aliquam rem tractare aggredimur, cujus tractatio homini peccatis contaminato non conveniat, veluti cum Sacramenta administramus, aut percipimus, toties confessio præmittenda non est.* Quod etiam traditur in Synodo II. Cameracensi c. 7. in Synodo Atrabateni tit. de peccat. & remiss. in Synodo Iprensi tit. 11. ut refert Sylvius hic q. 64. a. 6. Et his conformiter S. Carolus Borromeus in actis Ecclesiae Mediolanensis p. 4. Sacerdos ad Sacramentum administrandum vocatus, *primum sollicitè & intimè re cogitare debet, an alicujus peccati mortalis.... sibi conscius sit. Quod si reum se ipse novit, prius sacramentali confessione se expiare studebit, contritionem certè habere quam diligentissimè curet, si scilicet copiam non habeat Confessoris.*

CAPUT XVIII.

Peccatori occulto, publicè petenti, Minister negare non debet Sacramentum. Sed illud negare debet peccatori occulto, occultè petenti, sicut & peccatori publico, sive occultè, sive publicè petat. Nec metus mortis excusat administrationem scienter factam indigno, nisi nec simulatam Sacramenti administrationem.

179 **P**eccatori occulto, publicè petenti, non esse negandum Sacramentum, Christianæ Religionis lex est, in Christi exemplo, perpetuoque Ecclesiae usu, & traditione fundata: cum enim Christus fecit indignitatem Judæ, ipsi nihilominus publicè, sicut aliis, divinisimum Eucharistiae Sacramentum præbuit, nec ipsum velut canem

repulit, ne ipsum publicè diffamaret. Suo proinde exemplo docuit, publicè non esse repellendos, ut canes, nisi canes, seu peccatores publicos. Quod & traditur cap. *si Sacerdos* de offic. Judic. ordin. cap. *si tantum*, & cap. *placuit* 6. q. 2.

Peccatori tamen occulto, occultè petenti, Sacramentum idè negari debet, quia scriptum est, sancta non esse porrigenda canibus, nec margaritas spargendas ante porcos.

Ob quam etiam rationem peccatoribus publicis, seu occultè, seu publicè petentibus, negandum est Sacramentum, nisi sufficientia dederint signa poenitentiae, eaque publica, si publicè petant. Cum id necessarium sit ad removendum scandalum. Videri potest cap. *pro dilectione* de Consecr. dist. 2. Cyprianus epistola 10. 11. & 12. Chrysostomus homil. 83. in Matth. Cum quibus alii Patres passim omnes assercionem nostram tradunt, Sacramentique Ministrum admonent, cum Apostolo 1. Cor. 4. *Hic jam quaritur inter dispensatores, ut fidelis quis inveniatur.*

Chrysostomi verba digna sunt quæ hic excribantur: *Ad vos (inquit loco citato) sermonem convertere necessarium est, ut multo cum studio hæc dona distribuatis. Non parva vobis imminet ultio, si quemquam, ullius culpe consci, hujus mensæ (idem est de quocumque alio Sacramento) participem esse faciatis. Sanguis ejus de manibus vestris exquiretur. Sive quis dux militie sit, sive presbiter, sive princeps diademate coronatus, indignè autem accedat, prohibe. Majorem illo potestatem habes. Propterea vos Deus hoc insignavit honore, ut talia discernatis. Hæc vestra dignitas est, hæc securitas, hæc omnis corona, &c.*

Tenetur tamen Sacerdos præbere Sacramentum peccatori occulto, seu publicè, seu occultè petenti, cujus indignitatem ex sola novit confessione sacramentali (tamen Leander à SS. Sacramento de poenitentia disp. 10. q. 71. alique apud ipsum existimant ad id non teneri, si petat occultè.) Si enim neget, peccatori extra confessionem exprobrat peccatum ex sola confessione notum. Quod si foret licitum, odiosum redderetur Poenitentiae Sacramentum. Ita Sylvester, Navarrus, Bannez, Cardinalis de Lugo, & passim alii.

Extra hunc casum, tam discretè prohibemur conferre Sacramentum peccatori occulto, occultè petenti, sicut & publico, publicè petenti, ut ob nullum proprium interesse, liceat contrafacere, & ne quidem metus mortis, damni, aut infamiae gravissimæ excuset administrationem indigno factam. Quia ubi agitur de gloria Dei, deque reverentia debita sanctitati mysteriorum Religionis nostræ, timenda non est amissio honoris nostri, nec bonorum, nec vitæ, ut constat ex eo quòd Sacerdos gladio districto compulsus ad Eucharistiam projiciendam porcis, vel in cloacam, teneatur vitam amittere potius quam id facere: impius verò coram Deo abominabilior est quolibet porco, vel cloacæ. Si ergo ad vitandam mortem non liceat S. Eucharistiam tradere porcis, nec in cloacam projicere; nec licet eam porrigere impiis, tamen contra sentiant Suarez disp. 67. in fine, Bonacina hic disp. 1. q. 6. puncto 4. Gobat tr. 1. de Sacram. in genere n. 272. & Dicaltillo apud ipsum.

Quorum opinio non videtur concordare cum doctrina Sanctorum, tradentium ignavam esse perfidiam, metu mortis, vel amissionis famæ, vel bonorum, codices sacros impiis tradere, mortemque ex christiana fortitudine subeundam potius quam ejusmodi ignaviam committendam. Per consequens enim censuisse videntur, ignavam esse infidelitatem dispensationis Sacramenti, illud impius prostituere, martyriumque ex christi

stiana fortitudine potius subeundum, quam talis infidelitas committatur. Et nunquid Judas mortem subire potius debuisset, quam Judæis Christum tradere? Sicut ergo infamem proditoris seu traditoris notam haud vitasset, tametsi metu mortis ipsum tradidisset; sic eandem notam minime evadit, qui eundem Christum, in Eucharistiæ Sacramento, metu mortis, Judæis traderet. Ergo nec qui impiis tradit, &c.

186 Propterea Martinus Perez de matrim. disp. 17. sect. 12. n. 13. ait, certum esse, ob nullum metum fas esse Sacerdoti absolvere illum, quem novit indignum, seu indispositum. Ergo nec fas est, ob ulum metum, Eucharistiam, Confirmationem, Extremam Unionem, Ordinem administrare indigno.

187 Negat quidem consequentiam hanc Gobat loco citato n. 273. quia quatuor ista Sacramenta verè equidem recipiuntur ab indigno. Non sic absolutio. Quam qui dat indigno, falsò dicitur absolvo te. Falsum verò scienter dicere, est mentiri. Quod est intrinsecè malum.

Sed contrà 1°. sequitur ex ista solutione, taliter absolventem, solum peccare peccato mendacii. Quod cum non sit perniciosum, respectu non habentis jus ad absolutionem, si aliam malitiam contra reverentiam Sacramenti annexam non habeat, non erit mortale, sed veniale dumtaxat: neque enim mendacium non perniciosum, ad vitandam mortem sibi comminatum perpetratum, seclusa aliâ malitiâ, est plusquam veniale. Sequitur ergo ex doctrina Gobatii, scienter absolventem indignum, ex metu mortis, solum venialiter peccare. Quod cum dici nequeat, dicendum taliter absolventem non solum peccare, quia mentitur, sed & quia sacrilegus est, infertque gravem irreverentiam Sacramento Penitentiae, seu illius Authori. Quam etiam infert, quatuor illa Sacramenta conferens indigno.

188 Contrà 2°. sicut est intrinsecè malum scienter absolvere eum, quem absolutionis veritas non permittit absolvere; ita & quatuor illa Sacramenta scienter administrare illi, cui religio Sacramentis illis debita non permittit administrare. 3°. scienter illa administrans indigno, factò scienter loquitur falsum; sicut scienter absolvens indignum, verbo scienter loquitur falsum. Quia factò suo, ex institutione Christi, significat se sanctitatem conferre illi, cui Sacramenta illa administrat (utpote à Christo instituta, ut usu suo sanctificent suscipientem) igitur factò suo significat se sanctificare illum, quem scit indignum sanctificatione. 4°. sicut est intrinsecè malum scienter administrare Sacramentum incapaci Sacramenti; ita & scienter administrare Sacramentum incapaci effectus Sacramenti, non habenti jus ad Sacramentum.

189 Consultò addidi: non habenti jus ad Sacramentum. Quòd enim Sacramentum Eucharistiæ ministrari possit, imò debeat, occulto peccatori, publicè petenti. Est tum quia in publico jus habet ad famam, ac per consequens ad Sacramentum sibi non negandum, iis in circumstantiis, in quibus denegatio foret ipsius diffamatio. Tum quia Sacerdos, in publico distribuens Eucharistiam, agit officium publici dispensatoris; qui ex officio tenetur omnibus baptizatis (Ecclesiae communionem habentibus) eam publicè petentibus dispensare, nisi publico iudicio vel notorietate criminis ab ea sint exclusi. Graviter enim contra iustitiæ ordinem peccaret, si, nullâ præcedente formâ iudicii, nec criminis notorietate, aliquem fidelem destitueret iure communionis, quod fidelis quisque non excommunicatus, nec peccator publicus habet. In hoc proinde casu Eucharistiam dispensando, cooperari non censetur irreverentiae

Tom. III.

Sacramento illatæ: quia illud non dispensat ex propria voluntate, potens licet non dispensare; neque intuitu proprii interesse; sed ad servandas leges religionis nostræ. Alias enim, ubi de solo proprio interesse agitur, secundum allatam doctrinam Sanctorum, ignava est infidelitas Sacramentum impio tradere.

Sed numquid licitum est, ex metu mortis, absolutionis formam, absque intentione absolvendi, scienter pronuntiare super poenitente indisposito? Respondeo negativè cum communi, certaque sententia, contra Joannem Sancium in select. disput. 37. & Ludovicum Scildere in Thesi anno 1648. Lovanii propugnata; 1°. quia non est licitum, ex metu mortis, simulare administrationem Sacramenti, adhibita quidem formâ necessariâ, sed non adhibita materiâ necessariâ, vel adhibita materiâ & formâ necessariâ super subiectum, quod sicut incapax Sacramenti, v. g. rebaptizando hominem ritè baptizatum. Ergo nec omitendo intentionem debitam.

2°. opinio contraria Sanctii ab Innocentio XI. 191 damnata est propositione 29. inter 65. ex ipso Sanctio desumpta: *Urgens metus gravis est iuxta causam Sacramentorum administrationem simulandi.* Ex cujus damnatione sic arguere licet: secundum Innocentium XI. urgens metus gravis non est iuxta causam Sacramentorum administrationem simulandi. Ergo nullus metus gravis, ne quidem mortis, est iuxta causam Sacramentorum administrationem simulandi. Enimverò in metu mortis exemplificat loco citato Sanctius, ex quo damnata propositio de prompta est; propositioque ipsius est indefinitè proscripta; contradictoriaque proinde ipsius indefinitè, adeoque universaliter est vera. Et sicut hoc ipso quòd indefinitè illicitum declaratur, ex metu gravis mali negare Christum, idipsum illicitum declaratur ex metu mali quantumcumque gravis; sicut item hoc ipso quòd indefinitè illicitum declaratur conferre beneficium pro magna pecuniâ summa, declaratur illicitum conferre beneficium pro summa quantumcumque magna; ita hoc ipso quòd, secundum indefinitam Ecclesiæ declarationem, illicitum est ex metu gravis mali simulare administrationem Sacramentorum; id illicitum est ex metu mali quantumcumque gravis, &c.

Et ratio à priori est, quia simulatio illa est abusus potestatis supernaturalis, seu divinitus concessa, non ad simulandum, sed ad sanctificandum subiectum. Fit ergo sacrilega injuria & irreverentia Sacramento, seu illius Authori, dum sic ponitur forma, seu pars essentialis Sacramenti, ad conficiendum Sacramentum ordinata, ut per simulationem impediatur ne sit Sacramentum. Neque enim tunc solum injuria fit Sacramento, seu illius Authori, quando est Sacramentum; verum etiam quando sic ponitur aliqua ex partibus essentialibus Sacramenti, præsertim forma, ut impediatur ne sit Sacramentum, ad quod pars illa essentialis ordinatur ex institutione Christi. Sicut damnum non solum inferitur proli, quando est proles; verum etiam quando sic effunditur semen, ut impediatur ne sit proles, ad quam feminis effusio ordinatur, v. g. dum semen extra vas effunditur.

Quòd si à peccato excusetur, qui ex metu gravi injusto matrimonium contrahit, esto Sacramentum nullum efficiat. Idèd est, quia tunc neque ponitur materia, neque forma Sacramenti Matrimonii. Siquidem materia & forma illius est contractus legitimus, qui, in quantum traditio corporum mutua, est materia; in quantum acceptatio mutua, est forma. Tunc autem deficit contractus legitimus ob canonicam inhabilitatem metum illum patientis ad sic contrahendum.